

U S N E S E N Í

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Ryby a soudců JUDr. Ludmily Sandnerové a Mgr. Milana Taubera ve věci žalobce: **R. S.**, bytem Z., proti žalovanému: **Ministerstvo financí**, Praha 1, Letenská 15, o žalobě proti úkonu žalovaného správního orgánu ze dne 11. 12. 2012 č.j. MF-117700/2012/904,

t a k t o :

- I. **Žaloba se odmítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Žalobci se vrací zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000,- Kč.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhá zrušení úkonu žalovaného správního orgánu ze dne 11. 12. 2012 č.j. MF-117700/2012-904 ve formě přípisu, který však žalobce pokládá za rozhodnutí a kterým žalované ministerstvo vyřídilo žádost žalobce ze dne 30. 11. 2012 o prominutí příslušenství daně, a to penále z daně z přidané hodnoty, daně silniční, daně z příjmů fyzických osob a daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Žalovaný zde konstatoval, že v zákoně č. 280/2009 Sb., daňový řád, který nabyl účinnosti dnem 1. 1. 2011, již není upraven institut individuálního promíjení daně nebo příslušenství daně, a proto individuální promíjení již není v jeho kompetenci ani kompetenci ministra financí. Prominutí daně je možné pouze z důvodů a za podmínek uvedených v § 260 daňového řádu, nikoli z důvodu odstranění či snížení tvrdosti zákona. Prominout příslušenství daně z důvodu odstranění tvrdosti bylo možno pouze za účinnosti zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, tedy do 31. 12. 2010. Žalované ministerstvo však v přípise výslovně uvádí, že posoudilo skutečnosti uvedené v podnětu žalobce (roz. žádosti ze dne 30. 11. 2012), tedy že podnikal na základě smlouvy o sdružení, že od září 1997 největší odběratel přestal platit a že žalobcovo sdružení se dostalo do druhotné platební neschopnosti a nebylo schopno řádně plnit své daňové povinnosti. Žalované ministerstvo pak přípis končí vyjádřením, že nemůže žalobci vyhovět a že v jeho případě se nejedná o nesrovnalost vyplývající z uplatňování daňových zákonů ani o mimořádnou, zejména živelnou událost.

V podané žalobě žalobce uvádí, že žalovaný na danou věc chybně aplikoval právní předpisy účinné v době podání žádosti, ačkoli měl správně aplikovat právní předpisy účinné v době vzniku skutečností, pro které žalobce žádal prominutí příslušenství daně. Dále žalobce uvádí, že nemělo dojít k zamítnutí jeho žádosti ani proto, že předepsané penále několikanásobně překračuje předepsanou daň je nepřiměřeně vysoké.

Žalobce konstatuje, že na jeho případ lze aplikovat ustanovení § 260 odst. 1 daňového řádu, podle kterého může ministr financí zcela nebo částečně prominout daň nebo příslušenství daně. Podle žalobce je naplněna podmínka cit. ustanovení v písmenu a) – tedy podmínka nesrovnalosti vyplývající z daňových zákonů, neboť je žalobci účtováno penále podle již zrušeného zákona o správě daní a poplatků, avšak prominutí se řídí ustanoveními § 259 a 260 daňového řádu, tedy předpisy účinnými později, v době podání žádosti. Žalobce však má za to, že splňuje i podmínku podle § 260 odst. 1 písm. b) daňového řádu, neboť

z jazykového výkladu vyplývá, že v tomto případě se může jednat i o jiné mimořádné události a nikoli pouze živelné, což je právě případ žalobce.

Ve vyjádření k žalobě žalovaný předně uvádí, že napadené rozhodnutí není rozhodnutím podle § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), a proto je podaná žaloba nepřijatelná. Napadené rozhodnutí není rozhodnutím ani ve formálním, ani materiálním smyslu. Vzhledem k tomu, že podle § 70 písm. a) s.ř.s. jsou ze soudního přezkumu vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími, navrhuje žalovaný, aby soud žalobu odmítl.

Ve vyjádření rovněž žalovaný připomíná, že v daňovém řádu není upraven institut individuálního promíjení daně nebo příslušenství daně, jako tomu bylo v zákoně o správě daní a poplatků. Podle citovaného § 260 daňového řádu ministr financí z moci úřední může za podmínek stanovených v zákoně prominout daň nebo příslušenství daně, avšak všem daňovým subjektům, kterých se důvod prominutí týká. Podání koncipovaná jako žádosti o prominutí daně, popř. příslušenství daně proto nezbyvá než posoudit jako podněty k případnému postupu ministra financí podle § 260 daňového řádu. Takot postupoval žalovaný i v předmětné věci.

Městský soud v Praze přezkoumal úkon žalovaného správního orgánu, resp. jeho přípis, považovaný žalobcem za správní rozhodnutí.

Podle § 264 odst. 6 daňového řádu se žádosti o prominutí daně nebo příslušenství daně, žádosti o prominutí daňového nedoplatku, žádosti o posečkání daně nebo její zaplacení ve splátkách, *které byly podány podle dosavadních právních předpisů* a které nebyly vyřízeny do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tzn. do 1.1.2011, posoudí podle podmínek obsažených v dosavadních právních předpisech.

Podle § 260 odst. 1 daňového řádu může ministr financí z moci úřední, pokud jde o daně, které spravují jím řízené správní orgány, zcela nebo částečně prominout daň nebo příslušenství daně *a) z důvodu nesrovnalostí vyplývajících z uplatňování daňových zákonů, nebo b) při mimořádných, zejména živelných událostech.*

Podle § 91 odst. 1 daňového řádu je řízení zahájeno dnem, kdy příslušnému správci daně došlo první podání ve věci učiněné osobou zúčastněnou na správě daní, nebo dnem, kdy správce daně osobě zúčastněné na správě daní oznámil zahájení řízení.

S účinností ode dne 1. 1. 2015 došlo k novelizaci daňového řádu (zákonem č. 267/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony) v tom smyslu, že byl mj. zaveden (obnoven) institut prominutí části penále za stanovených podmínek (§ 259a). Podle přechodného ustanovení čl. VII cit. novely se však mj. řízení nebo jiné postupy při správě daní, které byly zahájeny přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (před 1. 1. 2015), dokončí podle zákona č. 280/2009 Sb., ve znění účinném přede tímto dnem. Žádat o prominutí penále lze podle cit. přechodného ustanovení pouze v případě penále vzniklého ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tedy vzniklého od 1. 1. 2015, resp. po 31.12.2014.

Podle § 70 písm. a) s.ř.s. jsou ze soudního přezkoumání vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími, roz. rozhodnutími ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s. V první řadě se proto soud zabýval otázkou, zda napadený přípis je rozhodnutím ve smyslu cit. ustanovení s.ř.s.

Ze správního spisu vyplývá, že žádost ze dne 30. 11. 2012 žalobce podal za účinnosti daňového řádu, žalovaný proto nepochybil, když ji posoudil podle tohoto právního předpisu. Pouze byla-li by žádost podána před nabytím účinnosti daňového řádu, tedy do 31. 12. 2010 včetně, správce daně by ji v souladu s § 264 odst. 6 daňového řádu posoudil podle podmínek obsažených v dosavadních právních předpisech, tedy podle zákona o správě daní a poplatků.

Není pochybností o tom, co uvádí žalovaný, že daňový řád v předmětném období (1.1.2011-31.12.2014) institut individuálního promíjení daně nebo jeho příslušenství neobsahoval. V rozhodném období daňový řád obsahoval pouze institut prominutí daně nebo příslušenství daně podle § 260 daňového řádu. Řízení podle § 260 daňového řádu lze zahájit pouze z moci úřední, nikoli na žádost osoby zúčastněné na správě daně (žalobce). V souladu s § 91 odst. 1 daňového řádu je řízení zahájené z moci úřední zahájeno dnem, kdy správce daně osobě zúčastněné na správě daní oznámil zahájení řízení. Žádost žalobce proto žalované ministerstvo správně posoudilo jako podnět k zahájení řízení podle § 260 daňového řádu.

Soud se poté zabýval otázkou, zda je na zahájení řízení z moci úřední právní nárok. Touto otázkou se již dříve zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 7. 2009 č.j. 3 Ans 1/2009-58 a dospěl k závěru, že nikoli a že žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu se nelze úspěšně domáhat vydání rozhodnutí v případech, kdy je možno správní řízení zahájit jen z moci úřední a správní orgán při vyřízení podnětu k jeho zahájení postupoval podle § 42 správního řádu. Podle uvedeného rozsudku *podatelé podnětu k zahájení řízení z moci úřední se nemohou domoci zahájení řízení a následného vydání rozhodnutí ani pomocí jiných zákonných institutů, než je opatření proti nečinnosti, a to z toho důvodu, že jim na základě § 42 správního řádu ani jiného ustanovení tohoto zákona žádné takové právo nevzniká*. Rozsudek pak dodává, že je tomu tak především proto, že možnost zahájit správní řízení z moci úřední slouží *prvořadě k tomu, aby ve veřejném zájmu byla určitá věc správním orgánem autoritativně vyřešena a nikoliv k realizaci individuálních veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob*. Nejvyšší správní soud úvahu uzavírá, že v souhrnu zde tedy není legitimní zájem na tom, aby zahájení správního řízení z moci úřední bylo vynutitelné na základě pouhého podnětu, a není zde proto ani důvodu podatelům podnětu poskytovat soudní ochranu. Citovaný rozsudek se sice týká úpravy zakotvené ve správním řádu, nikoli daňovém řádu, nicméně zmíněné závěry jsou použitelné i na projednávaný případ. Soud tak dospěl k závěru, že žalobce neměl právní nárok na zahájení řízení podle § 260 daňového řádu a že přípis žalovaného ze dne 11. 12. 2013 č.j. MF-117700/2012-904 o tom, že nebude zahájeno řízení z moci úřední podle § 260 daňového řádu, není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s.

Ze shora uvedených důvodů tak soud dospěl k závěru, že žaloba směřuje proti úkonu správního orgánu, který není rozhodnutím, a který je proto ze soudního přezkumu vyloučen podle § 70 písm. a) s.ř.s. Žaloba je tak v souladu s § 68 písm. e) s.ř.s. nepřipustná a soud ji odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

Vzhledem k tomu, že žaloba byla odmítnuta, vrátí se žalobci z účtu soudu v plné výši soudní poplatek zaplacený za žalobu (§ 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů).

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 16. prosince 2015

JUDr. Jan Ryba
předseda senátu